

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

A „GAZDASÁGI LAPOK”
INGYEN MELLÉKLETE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Múzeum-körút 7. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Előfizetési ár a „Gazdasági Lapok” nélkül:

Egész évre 10 kor.
Fél „ 5 „

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnyomási jog fentartva.

TELEFON: 623.

TARTALOM.

	Lap
Tejszövetkezeteink bajairól. — Dr. Koerfer István	19
Svájci és egyéb importok. — Buzsi Géza Félix	20
A kajdasi yorkshire tenyésztésről	21
Méhvásárlások	22
Baromfitenyésztés és baromfitartás. — Kövy József	22
Könyvismertetés	22
Kérdések és feleletek	23
Kérdések: Tejgazdaság. P. L. — A juhtej értékesítése.	
B. L. — A sajtók sózása. B. L.	
Feleletek: A borjúkat szoptassuk-e vagy itassuk?	
Szász Ferencz. — Hizómarha súlyvesztése az uton és vasuton. Szűcs János. — Kiveszett sertések helyett juhokat tenyészteni. Halász Miklós	
Hírek	23
Aprók	23

Tejszövetkezeteink bajairól.

Irta: Dr. Koerfer István.

Az utolsó esztendőben nemcsak a nagyközönségnél, hanem szakkörökben is gyakran lehet hallani, hogy tejszövetkezeteink hanyatlának; és ha egy esztendőben 25—30 új tejszövetkezet is alakul, biztosra vehetjük, hogy ezzel szemben 15 vagy 20 szövetkezet beszünteti az üzemét. Tejszövetkezeteink fejlődési mérlege ennél fogva még mindig pozitív, de azért még sem olyan, mint mi, a kik a tejszövetkezeteknek

téli hónapokban a tej mennyiség 500 vagy 600 literre leszállott, itt is igen magas kezelési költségek mutatkoztak és a vége az volt, hogy a tejszövetkezet a kézi üzemre tért át, a 3000—4000 koronába kerülő gőzüzemű berendezést azonban senki nem akarja becserelni, sőt ócskavas gyanánt is alig értékesíthető. Nem egy nagyobb szövetkezetben láttam ilyen tönkre ment felszerelést. Igen természetes, hogy egy ilyen nagy szövetkezet az első esztendőben azután az adósságok hatása alatt nehezen tud boldogulni. A literenkénti levonások annyira magasak, hogy ha a szövetkezeti szellem át nem hatja a tagokat, vagy egy erős kezű elnök a szövetkezetet össze nem tudja tartani, a felszámolás igen könnyen bekövetkezik.

A harmadik ok, mely miatt sok tejszövetkezet felszámolt, a hosszú lejáratu vajszállítási szerződés. Köztudomású dolog, hogy a vaj ára az utolsó három esztendőben aránytalanul emelkedett. Számos tejszövetkezet azonban három évre, sőt hosszabb időtartamra is eladta vaját egyik vagy másik vajkereskedőnek természetesen az akkor uralkodó árviszonyokhoz képest. A takarmányárak emelkedésével emelkedett természetesen a vaj ára is s egyik-másik vajkereskedő tudomással birt versenytársának olesó

üzem helyett kettő működik a faluban, vagyis a községben termelt vaj előállítás költsége a kétszeresére emelkedett. Ily esetben, ha módomban volna, azt szeretném a vajkereskedőnek oda kiáltani: „többet ésszel mint erővel”!

Számos tejszövetkezet azért adta be a kulcsot, mert vaját megbízhatatlan kereskedőnek adta el. Minden év őszén, midőn a vajszerződések kötésének ideje bekövetkezik, a vajkereskedők és ügynökök egész raja megszállja a szövetkezet igazgatóságát a vaj megvásárlása végett. S ilyenkor a szövetkezeti igazgatóság a vaját legtöbb esetben a legtöbbet ígérőnek adja el. Hogy ez a legtöbbet ígérő mostan megbízható, vagy nem megbízható, azzal az igazgatóság nem törődik, hisz a vállalkozó letette a biztosítékot s ez az miben az igazgatóság téved, mert megfelelkezik arról, hogy nyáron, ha a vajtermelés kétszeresére is emelkedik s ha a vaj árak valóban lemennek, a vajkereskedő kezében ironnall megállapítja azt, hogy jobban jön ki, ha a biztosítékot a szövetkezetnek hagyja és a vaját át nem veszi, mert nagy áringadozás és nagy természetlenség mellett az üzleten kétszer sőt háromszor annyit is veszít, mint a letett biztosíték. S ilyenkor ott áll a szövetkezeti igazgatóság, hogy kénytelen vaját potom áron értékesíteni. S hogy

6-ik ábra. Blasesók sertés telepe kívülről nézve, yorkshire és lincolnshirek részére.

7-ik ábra. Etetőhely és fedett téli kifutó.

ügyes-bajos dolgaival foglalkozunk és ezek felvirágoztatásán fáradozunk, azt szeretnők.

A tejszövetkezetek hanyatlásának legfőbb oka legelső sorban a helytelen alakulásban keresendő. Még egy néhány esztendővel ezelőtt a szövetkezeti eszme tulkapásai alatt sok olyan szövetkezet alakult, melyekről már előre meg lehetett jósolni, hogy jövedelmet produkálni nem fognak; legnagyobb részt ezek azok a szövetkezetek, melyek lassan kimulnak. A jelzett szövetkezeti láz ideje alatt olyan helyen is alakultak szövetkezetek, hol erőszakkal lehetett csak 50—60 üzletrészt jegyeztetni s hol a naponta beszállított tej mennyiség 70—80 liter között mozgott. Ha most figyelembe vesszük azt, hogy egy tejszövetkezetben a 60 liter tej feldolgozása épen annyiba kerül mint a 200 liter tej feldolgozása, akkor könnyen megérthetjük, hogy egy ilyen szövetkezetben tulságosan nagy az üzemi költség. Tejkezelőt ugyanis havi 40 koronán alul nem lehet kapni; már ezen adat egyedül igazolja, hogy a tej feldolgozása ilyen körülmények között tul sokba kerül.

A második körülmény, mely miatt sok szövetkezet a tönk szélére jutott, abban keresendő, hogy a tejgazdasági gépgyáros a nagyobb szövetkezetekre gőzüzemű berendezést erőszakolt rá. A gőzüzemű berendezés azonban legalább is 1200 liter tej napi feldolgozását igényli. Ha most a

kötéséről, hogy konkurensének most kedveskedjék, nyitott ugyanabban a községben egy tejszövetkezetet és kidoboltatta, hogy a tejért literenként egy fillérrel többet ad, mint a mennyit a szövetkezeti tagok kapnak. Mi sem természetesebb annál, hogy a szövetkezeti tag megfélejtkezik az aláírásával megpecsételt kötelezettségéről és tejt az új csarnokosnak viszi, hisz ott többet kap. Az a kisgazda, a ki így cselekszik, helytelenül jár el, mert valljuk be őszintén, a mi kisgazdáink még nem kész szövetkezeti emberek. Ezekben a szövetkezeti eszmét még állandóan fejleszteni kell. Az összetartás csak addig tart, míg közvetlenül hasznot látnak belőle. Mily helyt a tejszövetkezet égboltozatán egy kis felhő mutatkozik, kisgazdáink már vihartól fél, elbujik, sőt legtöbb esetben a vihar elől megszökik. Jelen esetben azonban nem annyira a kisgazdát hibáztatom, mint azon vajkereskedőt, ki nem látja be azt, hogy ily körülmények között a hivatkozás a szerződésre hiába való. A versenytársa által felajánlott egy fillérnyi többletet, sőt annál is többet ő bátran megadhatná, mert kevesebb a költsége, mint az új tejszövetkezeteknek. A legtöbb vajkereskedő ezt azonban nem akarja belátni, sőt pörre is megy. A tejszövetkezet természetesen elveszti a pört és sorsa meg van pecsételve még abban az esetben is, ha az üzemet azonnal be nem szünteti, mert most egy

a szövetkezet vesztesége a kereskedő veszteségét legalább is ötszörösen túlhaladja, azt talán fölösleges gazdatársaimnak bebizonyítani.

Magyarországon mindenben dominál a politika, mondjuk ki bátran az átkozott politika és nem egy tejszövetkezetet láttam, melyet a politika szült és melyet a politika el is temetett. Politikai jelszavak mellett létesült, a legszebb reményekre jogosított fel és midőn a községben, vagy a megyében az ellenpárt került uralkodni, magával hozta az ellenszövetkezetet is, mely a régi szövetkezetnek rendszerint nem szép temetést rendezett.

A véletlen úgy akarta, hogy egyszer valami vonatkozás miatt egy tejszövetkezetbe toppantam be, melyben tulajdonkép semmi hivatalos dolgom nem volt. Érdeklődtem a szövetkezet üzleti eredményei iránt és konstatáltam, hogy a szövetkezetben átlagban 2·7—2·8% zsirtartalommal bíró tejből gyártanak vaját, ugy, hogy 1 kg. vajhoz 28—29 liter tej szükségesletett. A szövetkezet tagjainak 10 fillért fizetett a tejért és visszaadta a lefölözött tejet. Egy kg. vajért pedig kapott 2 kor. 80 fillért.

A szövetkezet tehát minden kg. vajra — a termelési költségeket 10%-ban állapítván meg — 28—38 fillért fizetett rá. A baj természetesen onnan ered, hogy a kisgazdák szorgalmasan szállították a buzgón vizezett tejet. A községben

tulnyomóan magyar marha volt s a tej zsirtartalma állandóan meghaladta a 4%-ot. Az elnöknek megmagyaráztam a helytelen gazdálkodást, figyelmeztette is gazdákat, hogy ne hamisítsanak, de figyelmeztetésem nem használt és a szövetséget rövid időn belül felszámolt. Ez esetben az volt a baj, hogy az igazgatóság nem volt hajlandó kezdetben a tejhamisítókat megbüntetni és a tejhamisítás későbbben annyira lábra kapott, hogy azt már megszüntetni nem lehetett.

A fentiekben dióhéjba szorítva vázoltam az okokat, melyek a hazai tejszövetkezetek ered-

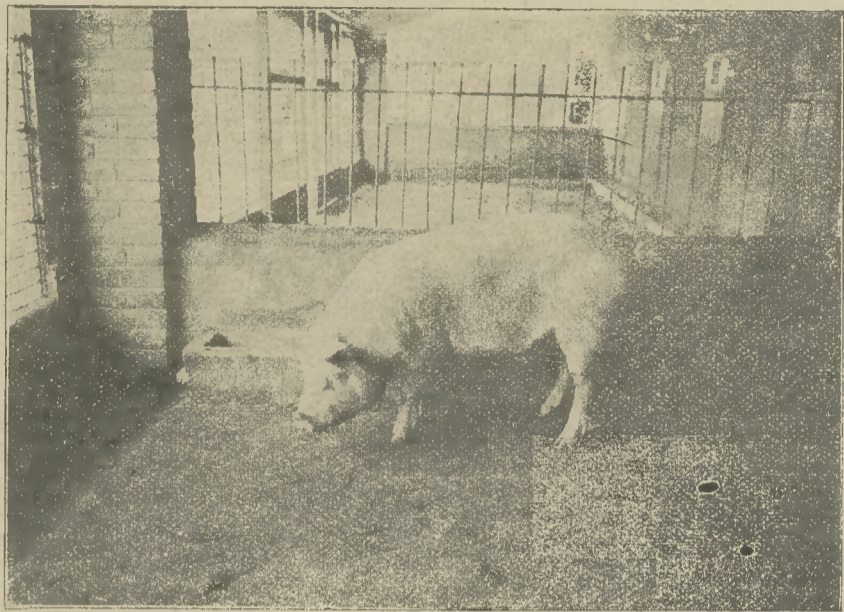
ez az állópróba alapján meggyőződünk arról, hogy az egyik vagy a másik tejszállító tejet fölözi vagy vizezi, ez esetben azonnal a legszigorúbban járjunk el. Az ilyen tejtermelővel szemben kíméletet nem szabad tanusítani, mert ellenkező esetben a tejhamisítás oly mértékben fog elterjedni, hogy a szövetséget életképességét veszélyezteti; ha azonban 1 vagy 2 termelőt kizárunk, a többi termelő az intó példától megijed és a tejhamisítás megszűnik.

A vaj vagy tejszín eladásánál mindenek előtt csak megbízható kereskedővel álljunk szóba és

írja le, mert értékes bevásárlási utbaigazításokat ad abban.

Mi nem értünk azonban a cikk első felével egyet és a t. szerző megengedi, ha ebbeli kifogásainkat le is közöljük.

Élső sorban nem érthetünk egyet azon kitételével, hogy mily helyes volt hazánk szarvasmarha tenyésztését egy fajtával az egy irányu szarvasmarha correctióba terelni. Elvégre sem hazánk szarvasmarhatartási, sem legeltetési, sem klimatikus viszonyai, mint az idők be is bizonyították, egy havasi szarvasmarha betelepí-

8-ik ábra. Hat hónapos yorkshire kan stüldő.

9-ik ábra. A sertéstelep kifutója.

ményes működését egészen vagy részben megbénítják.

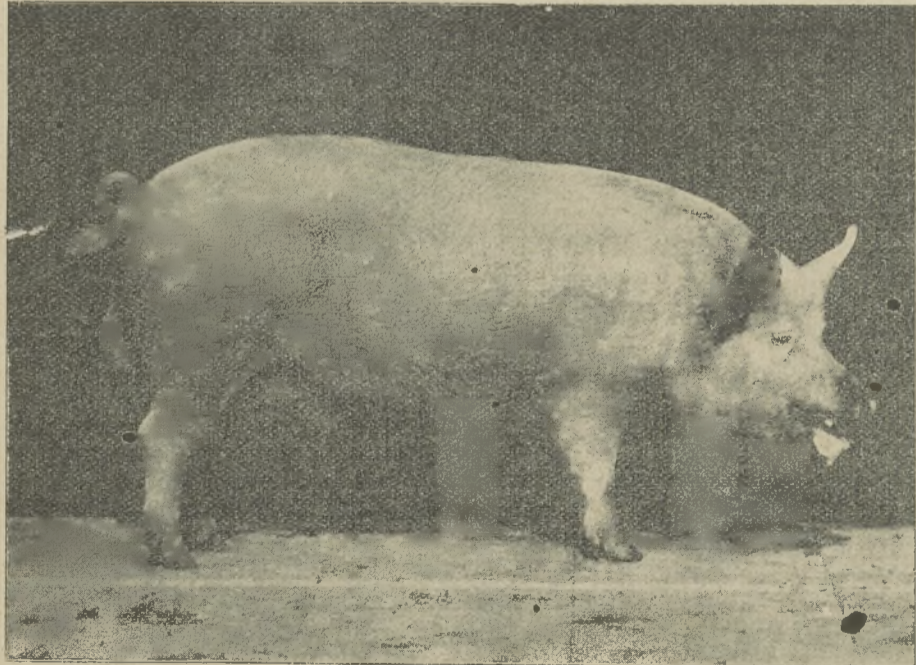
Nem tehetek róla, nem vagyok barátja az erőszakos tejszövetkezet alakításnak, még pedig azért, mert annak szomorú eredményeit napról napra tapasztalom; és azért is írom le tapasztalataimat, hogy gazdatársaim ebből okulást szerezzenek.

Szerény nézetem szerint tejszövetkezetet csak oly községben kell létesíteni, melyben legalább is 200 üzletrészt, vagyis 200 tehenet tudnak jegyezni. A szövetséget élén mindig csak oly férfi álljon, kit az egész község lakossága egyaránt tisztel és becsül, kihez a haszonlesés gyanuja nem férhet, s a ki politikailag érdekelve nincsen. Az oly községben azonban, hol 500 tehen is van, csak akkor megyek bele a szövetséget alakításába, ha legalább annak a felét tudom jegyeztetni és reményem van arra is, hogy

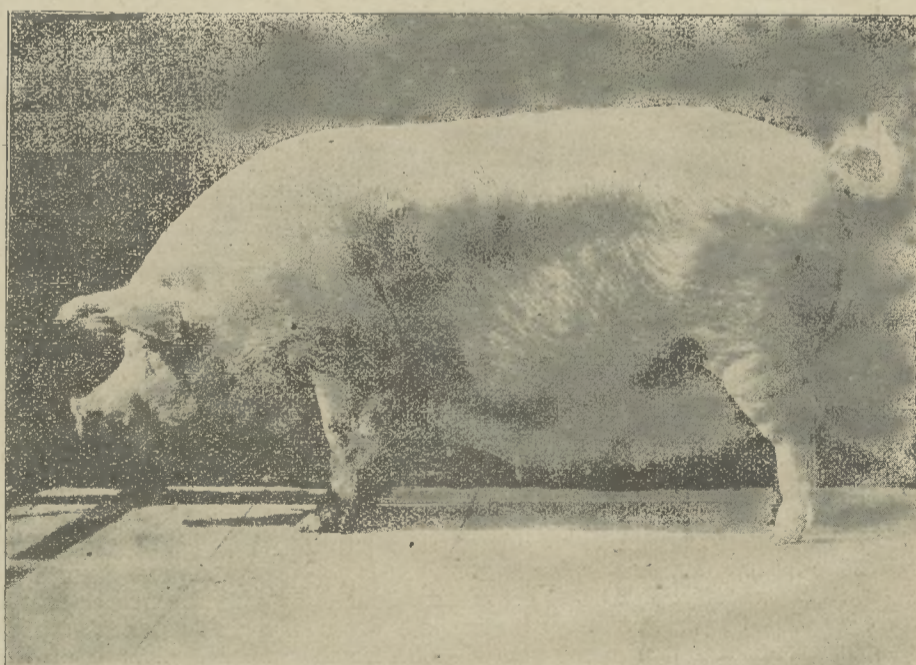
ha a szerződés több évre szól, ki kell kötnünk, hogy ha az első év után a vaj árak emelkednek, ez esetben a szerződésben a következő évekre kikötött ár az emelkedés arányában szintén emelendő. Más szóval a szerződés megkötésénél oly megállapodásra kell jutnunk, hogy a vajpiac javulása esetén ebből ne csak vajkereskedőnek legyen előnye hanem a tejtermelőnek is.

Ezek azok az általános és főbb szempontok, melyek egy tejszövetkezet alapításánál figyelembe veendőek és ha ehhez tartjuk magunkat, cikkem elején vázolt és a tejszövetkezetekre annyira káros vizsás állapotok meg fognak szünni és a hazai tejgazdaság fejlődése egy nagy lépéssel fog előre haladni.

tésére nem alkalmasak. Sokat, igen sokat lehetne tuberkulózisról, tejelékenységi hiányokról, a kiváló bonyhádi tájfajta elfajzásáról tejelékenység tekintetében a corrector révén elmondani. Különböző régi tétel az, hogy a monstrosus termetek, a nagyság, a durva csont tetszetős jellegeivel a tejelékenység növelését elérni nem lehet. Sőt! Csak a formalistákat és a hustermetést, ha a nagy csontoktól eltekintünk, melyek a mézárós és fogyasztók feleslegei, lehet ezekkel kielégíteni; de sohasem a tejelékenységet, mely inkább a finomság jellegeiben tündöklök. No, hogy még egyet elmondhassunk, a simmenthali jó igásállat voltát pedig gazdáink — lomhaságát testsúlyát és azt, hogy hűvös alpesi klíma állatja lévén forró nyári napokon dolgozni képtelen, — meg éppen kétségbe vonják; rossz szűk medencealkotás és telivér lófarcok pedig éppenséggel erőtermelésre a simmenthali nem praedestinálják.

10-ik ábra. Sieges Ehrenpreissal Hamburgban kitüntetett 9 hónapos kan. Vételára 2170 K.

11-ik ábra. Importált hasas kocza yorkshire, Vételára 1000 korona.

a tehenállomány tejének 75%-a az első év után a tejszövetkezetbe fog szállítani; ha t. i. a tehen létszámának fele jegyezve nem lesz, ez esetben az ellenszövetkezet vagy egy tejszarnok létesítése mindig fenyeget. Ezek káros következményeire már a fentiekben utaltam.

A felszerelés beszerzése körül a gép nagyságát ne a nyári maximális tejhozam után állapítsuk meg, hanem a téli minimum és a nyári maximum átlaga legyen itt irányadó.

Ha üzemet megkezdett tejszövetkezetben azt tapasztaljuk, hogy a tej zsirtartalma gyöngé és

Svájezi és egyéb importok.

A „Köztelek“ ez évi január hó 10-iki száma hazánk egyik legambiciozusabb, de egyúttal legtevékenyebb és gondolkodóbb tenyésztője Vépy-Vogronics Ödön t. barátom „Svájezi szarvasmarha behozatala hazánkba“ címmel a simmenthali marhárol egy közé dekü dissertációt adott közre. Hála és köszönet illeti őt meg a gazdák részéről különösen a cikk azon részeért, melyben a Simmenthali, illetve annak bevásárlási emporiumait oly ékesen és hasznos módon

Másképpen áll a bál t. Vogronics barátom tenyésztésénél. Ő majdnem havasi legeltetési viszonyok között tartja marháját nagy szakértelemmel és a hozzá való tőkével üzi tenyésztését és természetesen súlyt fektet a simmenthali piéce de resistance-jára: a tejelékenység növelésére. Helyes az irányzat, aláírjuk. De hogy tenyésztete miként azt Magyaróvárott és mindenütt a hol a bő tejelékenységre simmenthali alapon és egyedi kiválasztással törekedtek, nagyságából veszíteni fog az a természeti törvény egy folyamán. Kivéve ha mint azt t. barátom meg is teszi, mert

megteheti. ismét importált, de távolabbi rokon-tenyésztési alapon némi frissebb vérrel, de jó tejelő egyedek révén újítja fel állományát. Szóval az irányzat az, a mit az angolok a hus Short-hornból kitenyésztettek: a Dairy (tejelő) Short-horn.

Vogronics t. barátom azonban egy igen megszivlelendő irányt tűz ki czikkében midőn azt mondja, ne legyünk kelletlenül nagyobb formalisták, de már a mit a piros színről ír, azt szintén negáljuk, de a hustermelés szempontjából, mert köztudomásu dolog, hogy miként a pinzgau-

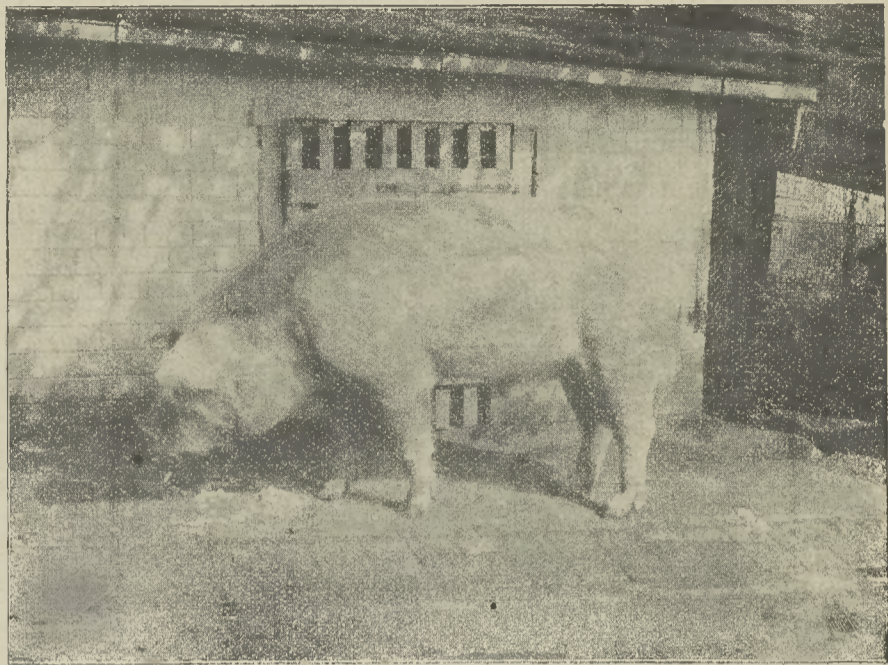
történt, azt felesleges taglalnunk. A bajok egész láncolata keletkezett, pláne ha alapul vesszük, hogy azokat a praxis alapján létrejött és megismert Mendel-féle keresztezési elmélet szerint bíráljuk el.

Ezzel ugyhiszük, hogy a 40 év előtt inaugu-rált és ugyanannyi időn át tartott egy fajtán alapuló országos correctiót a simmenthali révén eléggé jellemeztük és mi korántsem látjuk azokat a hatalmas eredményeket és másképpen bíráljuk el őket, mint Vépy-Vogronics Ödön. De hozzá-tesszük, hogy ott hol a simmenthali helyesen al-

jutni mindenestre a tejelékenység eredmények-hez és a lapjaink által olyan nyiszor hangoztatott körzetek létesítéséhez. De azon hangozta-tott kitételünket is fenntartjuk, hogy az egyéb importokkal korántsem essünk ismét azon szél-sőséges hibába, hogy az országban levő sim-menthali jellegű szarvasmarhának adjuk meg a kegyelemdőfést. Oh nem! A jót a kitenyésztés-sel hasznosítani, a monstroizitástól óvakodni és a tejelékenységet fejleszteni kell. Mint iga-vonóról az a nézetünk, hogy a magyar v. erdélyi szarvasmarha munkáját és igénytelenségét soha-

12-ik ábra. Előbasi yorkshirei koeza tiz malacczal.

13-ik ábra. Angliából importált két éves yorkshire kan.

nál, a husminőség tekintetében talál a mézáros kifogásolni valót, éppogy a tulvilágos színüekért sem rajong és vannak esetek midőn azt mondja hogy az nem is piros tarka (Rothscheck). És ennek révén árendedményt igényel. A mi napsütötte klímánknak két igen nagy képessége van: a monstroizitást és a színek elfakulását elősegíti. Előbbit kedvelik a formalisták, hogy miért maguk sem tudják, az utóbbival pedig a Svájcz mint exportállam Magyarországgal nem számolt s ez az, hogy midőn kifogyott a piros tarkákból a világba kürtölte a: Rehm u. Rahmfarbe boldo-

kalmaztatott, ott az eredmény nem maradhatott el. Utalunk Tölgy Gyula kis-kárpáti és az Ujhelyi Imre által létesített és a tejelékenységen alapuló mosonmezei tájfajtákra.

A jelenlegi gazdasági főfelügyelőség import akcióját a legnagyobb elismerésben kell rész-síteniünk. De ez a svájcezi import akció nem csak a Simmenthalra terjeszti ki, hanem Svájcz mindama vidékeire, melyek ha nem is teljesen homogének, de mindenestre a mi szarvasmarha tenyésztésünkre illő svájcezi tájfajtákra terjedt ki. De a főfelügyelőség fáradozásának eredménye az

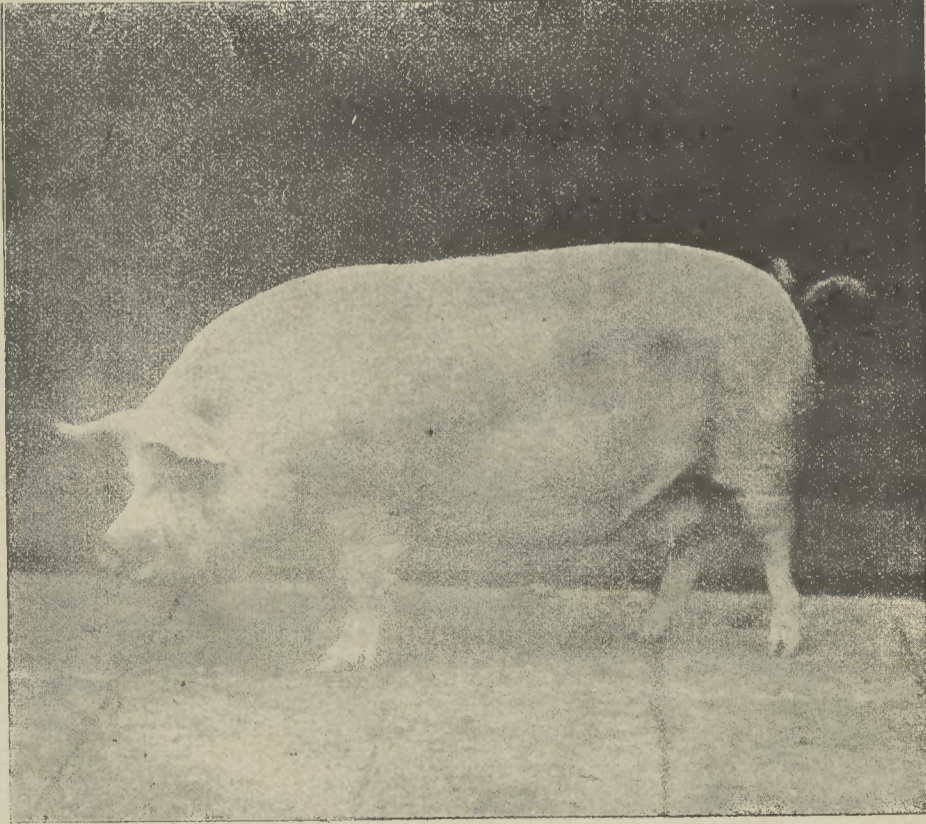
sem fogja pótolni a mi nehéz részben kötött talajainkon a pirostarka marha, bár gyors fejlődés-t jó és nagy takarmányadagok mellett, mi is elismerjük. *Buzzi Géza Félix.*

A kajdaci yorkshire tenyésztéséről.

Midőn hazai nevesebb sertéstelepekről van szó, akkor legelső sorban Blascok Gyula kajdaci telepéről kell megemlékeznünk mely kétségen kívül a legelső Magyarországon. Legutóbb volt alkalmunk az immár hirneves

14-ik ábra. Három éves saját nevelésű yorkshire kan, sulya 380 kgr.

15-ik ábra. Tizenhárom hónapos hasas yorkshire koeza.

gító színváltozatát, mint a tökéletes színűt. A gazdák fejszóvalva fogadták, de imperative beléjük lett oltva, hogy csak ez az igazi és helyes színvarietás. Tehát oda jutottunk, hogy egy a degeneráczió alapon álló szarvasmarhával corrigáltuk mi magyarok a mi marhaállományunkat. Igaz, hogy a szín csak visszafejlődés, a degeneráczió első látható jele. A szindegeneráczió fellépése enlen lehet ellent-állást kifejteni, a minek a simmenthali gazdák derekasan az ő viszonyaik között meg is felel-tek. Hogy minálunk más viszonyok között mi

is, hogy nemesak svájcezi, hanem friz, hollandi és last but not least a Dairy (tejelő) Shorthor-nokra is kiterjesztette figyelmét. A dicséretnek, az elismerésnek mi sem maradunk a gazdasági fő-felügyelőségnek adósai miként a t. czikkirő sem, bárha nemesak a svájcezi vidéki importok miatt hajtjuk meg előtte az elismerés lobogóját, hanem az egyéb importjai előtt is. Átlátta, hogy pusztán egy fajtával nem lehet egy országos te-nyésztést átgyurni.

Jöjjön a minek jönni kell és úgy véljük az eredmény sem maradhat el. Közelebb fogunk

tenyésztőnek lincolnshire és lincolnshire — man-golicza tenyésztéséről egyet-mást elmondani s azt néhány képen is bemutatni, most pe-dig a mintegy 7 év óta fennálló tisztavérű yor-kshire tenyésztését óhajtjuk olvasóinknak be-mutatni.

Alkalmunk volt e tenyésztelepet beható szem-léni alkalmával megismerni s az ott elért való-ban dicséretre méltó eredményeket konstátálva nem mulaszthatjuk el kijelenteni, hogy Blascok Gyula oly körültekintő, mindent megfigyelő s a tenyésztés legparányibb részletkérdéseiben is

otthonos, szakavatott, áldozatkész tenyésztő, ki a maga elé tűzött tenyészcélt feltűnő rövid idő alatt szerencsésen el is érte a leggondosabb tervszerű tenyész kiválasztás és drága importok által. Talán arról szólnunk sem kell, hogy a kajdaci tenyészethen mindenütt a legnagyobb esinnal, renddel s tisztasággal találkozunk s hogy a gondozás és takarmányozás igazán mintaszerű. Ez mind magától értetődik.

Kezdetben Blascok tenyészete sem volt hibamentes és pedig első sorban a keskeny hátat kellett kiküszöbölni belőle, úgy hogy ma már a széles hátú típus ott az uralkodó; ezután nagy gondal, tenyész kiválasztás és többszöri import árán a rövid testet nyújtotta meg s ma már közismert a kajdaci hosszú yorkshire sertés; végül azon iparkodott, miszerint hazai viszonyainknak kevésbé megfelelő nagyon is pösze angol orrokat kissé megnyujtsa, de nem ment ezzel a jellegzetességen túl, nem kívánta azt kockára tenni, mégis elérte miszerint sertései a here és luczerna-táblákon legelhessenek a szükség esetén.

*

Most pedig tudva azt, hogy t. olvasóinkat úgy az ólak berendezése, mint a malacok tartása felette érdekli, átadjuk a szót Blascok Gyulának, ki telepét következő szavakkal írta le egy szerkesztőnkhez írott levelében.

„Közlöm röviden az istálló leírását. Masszív téglából készült épület 2 szárnyu, közepén a takarmány kamarával (a másik szárny tavasszal épül ki.) Az egyik szárny 50 kutriczából áll, 2 méter hosszú és 180 czm. széles belvilággal. A kutriczák a fal mentén 2 oldalt vannak, közepén a 4 méter széles etetővel, a melybe a vályuk a vasuti sinek között bemélyítve vannak, mint a fényképen látható is. A válaszfalak beton falból vannak, vasajtókkal, a melyeken egy malaczbuja ajtó van, elég czélszerűen, úgy, hogy a kocza ki nem nyithatja, mert magától vissza esik, de ha fel van huzva egy rugó segítségével fent akad, úgy, hogy csak a kanász eresztheti le. A kutriczákon kívül van a hugycsatorna, amely felé kétoldalt az etetőhely esik. Az istálló falak 120 czm. magasán (a kutriczák falai is ilyen magas) cementtel vannak vakolva, a padozat beton. Az egész istálló vízvezetékekkel van ellátva, úgy, hogy rövid idő alatt az egész kimosható, vízzel elárasztható. Az istálló mennyezete boltíves és parafából készült, czeментtel vakolt, a mely nyáron hűvös, télen meleg, oly nagyszerű ez, hogy eddig állandóan úgy lehetett szabályozni a temperaturát, hogy 11° alul és 14° felül nem volt az istálló. Egyik (a déli) oldalon a falon vannak 1 m. széles 70 czm. magas, sarkukon forgó és maguktól csukódó ablakok, a másik oldalon ugyanily méretű tetőablakok vannak 8^m vastag reczésűveggel.

A takarmánykamara padlása vasbeton, melyen a hétről-hétre szükséges takarmány van és a vízreservoir. A takarmány a padlásról egy anyagkő csatornán lesz leeresztve s így azt lépcsőn a padlásról vallon hozni nem kell. A takarmánykamarában, egy kazánal kombinált, egy fűlesztő 250—250 literes és főzőkészülék van, egy lábbal hajtható szeckavágó, répvágó, burgonyazúzó és 4 a padozatba sülyesztett olyan keverő, a mely könnyen kitisztítható az utolsó csepp darától is. A takarmány és alom, illetve trágya kis vasuti kocsin lesz hordva. Ennyit az istállóról.

A malacok 2 hetes kortól már szemes árpát kapnak, ezután zab- és árpadarát, 5 hetes kortól naponta 6-szor etetve, reggel és este szemes árpát a 4 etetésre krétopporral kevert árpa- és zabdarát egész leválasztásig, minden alkalommal annyit, hogy jóízűen megegyék, maradni előttük semminek sem szabad. Leválasztás után orbáncz ellen oltatnak és az oltás után ezek is legelőre mennek, a hol jókedvűen turkálnak, legelésznek.“

*

Ha már most az összbenyomást tekintjük, melyet a mellékelt ábráinkkal is bőven illusztrált tenyészet az állattartó gazda lelkeben előidéz, azt csak a lehető legkedvezőbbnek kell kijelentünk s hogy a dicséretet Blascok Gyula telepe méltán megérdemli, azt bizonyítja azon tény is, hogy mióta yorkshirejeivel a kiállításokon megjelent mindig az ő sertései vitték el az első díjakat és kitüntetések. Hogy ilyformán a nagy befektetések dacára is jövedelmező e tenyészet, az természetes. De meg vagyunk róla győződve, hogy az is marad. Mindaddig míg a fiatal ambíciós tenyésztő nagy szakértelemmel tenyésztet a jelenlegi magas színvonalon fentartandja.

Ménvásárlások.

Danilovics Gyula a mosonmegyei Gazdasági Egyesület alelnöke és a lótenyésztés-bizottság elnöke küldötte be hozzánk a sorokat. A lótenyésztés államsegélyére nézve egy kis szabályzat foglaltatik e közleményben, melyet más megyéknek is melegen ajánlanánk átvétel céljából.

A földmivelésügyi miniszter elismerésre méltó bőkezűséggel nagyobb államsegélyt adományozott azon czélra, hogy Mosonvármegye községekének tenyészmenyészését előmozdítsa.

Danilovics Gyula lótenyészbizottsági elnök és Bánvárh Sándor gazdasági egyesületi titkár, akadémiai tanár, Bezenye, Horvátjársfalú, Oroszvár, Rajka, Gálos, Pomogy és Nezsider községek 15 kiküldöttével december 29 és 30-án Mezőhegyes környékére utazott a tájfajta tanulmányozása és bevásárlás céljából. Első napon Makón a mintamentelepét tekintették meg, délután pedig a szegedi mintatelep került megtekintésre. A tapasztalatok látható jótékony hatást tettek a gazdákra, mert belátták, hogy érdemes lótenyészéssel foglalkozni, hisz az eddigi árak helyett egy-egy szép lóért 1400—1600 koronát is meg fognak kapni a jövőben.

Másnap volt a ménvásárlás Mezőhegyesen, hova 26 tenyészment vezettek elő, melyekből Nezsider kivételével a többi községek mind kiválasztottak egy-egy szép tenyészállatot, Bezenye 2000, Horvátjársfalú 1500, Oroszvár 1900, Rajka 1800, Gálos 1250, Pomogy pedig 2100 koronáért vásárolt mént. A mének a hét folyamán fognak megérkezni.

A vármegyei lótenyészéti-bizottság megtartott ülésén a ménvásárló községeknek az alábbi elosztással helyezett kilátásba államsegélyt: Bezenye 1000 K, Horvátjársfalú 1100, Oroszvár 1000, Rajka 800, Nezsider 800, Pomogy 300 korona. Gálos államsegélyt nem igényelt.

A községek az államsegélyt azon esetben fogják megkapni, ha alvételük magukat a bizottság által meghatározott alábbi feltételeknek:

1. Kötelezik magukat az államsegélyt igénybevevő községek lótenyésztői, hogy 10 éven keresztül a tulajdonukat képező anyakanczákat a községi ménnel fedeztetik. A mennyiben azonban mégis idegen ménnel fedeztetnének, a fedeztetési díjat a községi mén javára is befogják rajtuk hajtani.

2. Kötelesek a vármegyei gazdasági egyesület tagjai sorába az összes fedeztető lótulajdonosok belépni.

3. Köteles minden államsegélyt igénylő község lótenyésztő gazdaközönsége a megalakítandó lótenyészéti társulatba tömörülni. Ezen társulat szabályait a vármegyei gazdasági egyület és a vármegyei lótenyészéti bizottság dolgozza ki.

4. Kötelezik magukat az államsegélyt igénylő községek, hogy az új lótenyészéti szabályrendeletben meghatározott takarmányozásban és kifogástalan gondozásban részesítik a tenyészment, mert azon esetben, ha az ápolás ellen alapos kifogás észlelhető, többszöri figyelmeztetés dacára is, a tenyészbizottság a községet kötelezheti arra, hogy az államsegély összegét visszafizesse a gazdasági egyesület pénztárába a lótenyészéti alap javára.

A bizottság köszönetet szavazott Danilovics Gyulának és Bánvárh Sándornak sok és eredményes fáradozásukért s azon reményének adott kifejezést, hogy a megkezdett csapáson szép eredményeket fog felmutatni a megyei lótenyészéti.

Baromfitenyésztés és baromfitartás.

Írta: Kövy József.

Tenyészteni — a szó nemes értelmében — annyit tesz, mint egy megadott állatfajtának mindig a megszerezhető legkiválóbb egyedeit egy meghatározott tenyészéti cél szerint szaporítani, hogy az ivadékokat felnevelve, tovább tenyészésre használhassuk. A közhit ugyan gyakran állítja a tenyésztők sorába azon, már félig-meddig állattartókat, a kik csak szaporítják az állatot, hogy azok, mint a közéletmezés tárgyai piacra kerüljenek. Ezekkel szemben beszélhetünk még állattartókról, a kiknél már a szaporítás is csak mellékeztelt képez, a főtörekvésük a már kész állatok tartása bizonyos szolgáltatás végett. Az állattenyésztő és az állattartó között vont ezen theoretikus alapu határvonalak, a melyek mint láttuk, meglehetősen élesen szabnak határt a fogalom lényegének, a gyakorlati életben

nincsenek ily erősen széttagolva, sőt mondhatjuk, hogy elég gyakran szépen megfér egy fedél alatt egy személyben az az állattenyésztő az állattartóval. És e fölött csak örülnünk lehet, sőt részint kívánatos is lenne, hogy így legyen, mert ha az állattartást egy ipari vállalathoz hasonlítjuk, a hol tekintet nélkül bizonyos nemesebb czélokra, kizárólag a minél nagyobb jövedelem elérése képezheti a vállalat czélját, úgy az állattenyésztést ugyanazon ipari vállalat élető elemének kell tekintenünk, mert csak egy, a mindenkorai gazdálkodási viszonyok közé beilleszkedő állattenyésztés tud az állattartásnak megfelelően hasznosítható állategyedet tenyészteni.

Baromfitenyésztésünknek is egyik eredendő hibája, hogy a gazdaközönség vagy pusztán tenyésztői vagy csupán tartja udvarán a baromfit. Fölötte ritka jelenség az, a hol a két fogalom harmonizálva: együtt látható a baromfitenyésztő és tartó. Mert a mig emitt minden válogatás nélküli baromficsoport lenne hivatva a gazda aprópénzszükségletét megszerezni, addig a tenyésztő gazda ideálok után dolgozva, nagy áldozatokkal akar állandóan versenyképes maradni, mely sajnós, nálunk még mindig azt jelenti, hogy baromfikiállításainkon minél tökéletesebb külsővel mutassa be udvara baromfiállományát.

Ezen „hírnév tenyésztes“-ből pedig nem sok a haszon! Igaz, hogy ma, az állami baromfi vásárlások révén úgy, a hogy meglehető a kalkululus, de mi lesz akkor, mikor az állam — nagyon helyesen — csak a kistenyészők baromfi udvarait fogja vásárlóként felkeresni? Aligha járunk messze az igazságtól, hangoztatván, hogy ez a beállható változás egy csomó baromfitenyésztést véget jelenti, de legalább is lényeges redukeziót fog maga után vonni. Már pedig ez az állapot előre látható, mert a vasuti, erdőörök és más kis existenciáknak ellátása nemes baromfi anyaggal elvégre nem pusztán a comsum tenyésztes jegyében történik.

Kapcsolatot kell tehát teremteni minden baromfikedvelő gazdának a baromfitenyésztés és tartás között! S hogy mi ezt a kapcsolatot nem abban látjuk, hogy a gazda csak a tökéletes formát hajszolja, az a lapjainkon többször vallott tenyészéti irányelvekből is kitünik. Mi e kapcsot egyesegyedül abban keressük és leljük meg, hogy a gazda rátér arra az utra, a melytől egyedül várható, hogy az állami bevásárlásoktól függetlenül, haszonnal járó baromfitenyésztést folytathat. Ez az ut a selekció: kiválasztása a jónak a rosszából; ez az ut a nemesítés: a jónak tökéletesítése és rögzítése. Egy tenyészéti elv: törekedni a jóra, de nemcsak külső formáiban, hanem belső tartalmában. Hogy milyen ez az ut, sokszor leirtuk már, ujat most sem mondhatunk. Csak magunkat ismételnők, ha újra elmondanók, hogy az egyedek tojástermelő képességét kikutatni, továbbszaporításra csak a legjobb tojókat meghagyni, s ezt nemzedékről nemzedékre folytatni — vezet sikerhez. De a mikor — nem minden fáradság nélkül — rendelkezik a gazda a bőtojó tyukkal, akkor fölcaphat baromfi tartónak is, mert a bőtojóképeség megfizet minden fáradságot!

Uj év után állunk, uj tenyész-saison indult meg az új évvel! Határozza el magát a gazda az ajánlott irány követésére a saját és a köz érdekében, a mely köznek ma már a kis Jézuska gazdagsága sem tudja meghozni a karácsonyi pulykát, kappant!...

KÖNYVISMERTETÉS.

A kisgazda kecsketenyésztése. A szövegbe illesztett 50 ábrával. Írta dr. Rodiczky Jenő. Ezen czim alatt egy 48 oldalra terjedő füzet jelent meg, mint az ÖMGÉ olvasó könyvtárának legújabb terméke. Nagy örömről szolgál, hogy a kecsketenyésztést is kezdik kissé terjeszteni, mert ezzel nemcsak a gazdaközönségnek tesznek szolgálatot, hanem a közegészségnek is. De nagyon is igaza van a hirneves szerzőnek, ki különben is már régtől fogva apostola a kecske tenyészítésének, hogy míg a házi nyulakra is számos ezrest költ a kormány, addig a szegény kecskékre mindezideig alig jutott valami. De úgy tudjuk, hogy jövőre ez az állapot is megváltozik. A füzet tartalma a kisgazdák szükségletéhez mérten rövidre van foglalva, de oly tömören adja elő a legszükségesebb tudnivalókat, hogy jobb művet a kis birtokosok kezébe adni nem is lehet. Hiszen

tudja már azt a magyar gazdaközönség, miszerint a mi dr. Rodiczky tollából kerül ki, az nem csak jól, de érdekesen is van megírva. Ezen füzetben különösen érdekes a bevezető, melyet nem csak a kisgazdáknak, de minden a gazdaság iránt érdeklődőnek s legkivált a földművelésügyi minisztériumnak szíves figyelmébe ajánlani bátorokodunk. Ára 50 fillér, kapható a Pátriánál.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Tejgazdaság.

Egy 10 holdból álló birtokot akarnék tejgazdaságra átalakítani és erre kérem gazdatársaim véleményét, hogy lehetséges volna-e ez? A 10 (1600 □-öles) holdat csupán takarmánnyal vetném be, az alomszalmát és abrakot más gazdaságból szerezném be, hogy ezen 10 holdon hány darab fejőstehenet bírnék egész éven át tartani és mennyi lehetne évi jövedelmem, hogy ha a tejnek literjéért 14 fillérért értékesíteném. Milyen épület lenne szükséges erre a célra? A legközelebbi alkalomkor kérem gazdatársaim véleményét.

P. L.

Kérdés. A juhtej értékesítése.

A felvidéken gazdálkodván, legelőim jó kihasználása szempontjából nem nélkülözhetem a juhtenyésztést. Két évvel ezelőtt a frizekre menvén át, juhaimat fejtem. Az elmúlt évben nem voltam a tejértékesítéssel megelégedve, mert tisztan tanácsára azt helyt nyersen adtam el egy szomszéd birtokosnak, literenként 14 fillér árban. A jövőre magam kívánom feldolgozni lipitói turónak és ostyepkának, remélve, hogy így jobban jövök ki. Jól számítok-e? Mi az eljárás a két élelmiszert készítésénél és miként értékesül így a tej, ha a lipitót per kg. 1.40 fillérrel és az ostyepkát darabonként 80—90 fillérrel tudom helyben értékesíteni?

B. L.

Kérdés. A sajtok sózása.

Az elmúlt őszön vajgazdaságról sajtgyártásra tértem át. Jól is megy a dolog, csak a sózással nem vagyok tisztában, egyik-másik sajtajtára sót ad sajtosom, s még szárazon is sózza, nemcsak sóslében fürösztö, a mig más sajtoknál pár napi fürdetést is elégnék tart.

Félek, hogy baj lesz ebből. Az most a kérdés, mi a sózás célja a sajtgyártásnál és mily eljárás követendő e részben a lágy és kemény sajtok egyes fajainál? Körülményes és alaposan tájékoztató utbaigazítást köszönettel fogadnék.

B. L.

Felelet. A borjúkat szoptassuk-e vagy itassuk című kérdésre.

Isten kegyelméből már magyar szaklapban is olvashatót volna t. kérdésttevő a borjúk mesterséges felneveléséről, sőt könyvek is szólnak már róla hazai tapasztalatok alapján s épen ezért a felelet keretében csak röviden érintem a mesterséges, vagyis mint kérdésttevő írja „műnevelésnek“ előnyeit és hátrányait.

Előnyei: 1. A borjú nem érintkezvén közvetlenül anyjával a gümökóros fertőzés lehetősége kisebb s ha az eljárást *pastörizálással* kombináljuk hát még kisebb. 2. Elmarad a borjúk vesződséges tőgyalá bocsátása a mi különösen hosszú, sikos járdájú istállóiban nagy előny. 3. Teljesen szabályozhatjuk a borjúknak adandó tej mennyiségét, annak sulya, fejlődése szerint. 4. Rendkívül megkönnyíti a borjúk elválasztását. 5. *Felhasználhatjuk* a borjú nevelésénél a tejgazdasági iparok *melléktermékeit* ugymint: a lefőlözött tejet, irót, savót s ezzel pótolván a teljes tejet *jelentékeny megtakarítást* érhetünk el — természetesen mikor a teljes tejnek pótlásáról lef. tejjel vagy más melléktermékkel, van szó — hát soha nem szabad megfeledkezni az abraktakarmányokról sem! Ez a megtakarítás 20 filléres tejár, normális abraktakarmány ár és mondjuk 3—4 filléres lef. tejár mellett kitéhet *borjúként 60—70 koronát s ez 10 borjúnál már 600—700 korona ez pedig nagy szó.*

Az eljárás keresztülvitelére tessék szakkönyvet olvasni, mert oly sokféle az eljárás és az eljárásokban oly sokféle fogás van, hogy azok közül csak egyet ajánlani lelkiismeretlenség volna, annyival is inkább, mert a mesterséges felnevelésnek épen az az egyik *kiszámíthatatlan* előnye, hogy *helyesen* alkalmazva védelmet nyújt a tuberkulózis ellen.

Vannak hátrányai is a mesterséges felnevelésnek u. m.: 1. Lelekiismeretes, pontos ellenőrzés nélkül lehetetlen. 2. Természetellenessége sok vesződséggel jár eleinte, de hangsúlyozom, hogy

csak eleinte! 3. Kárhoztatják sokan azért, különösen előhásiaknál, hogy a borjú nem „dolgozza ki a tőgyet“ de ezen jó fejéssel segíthetünk, mert hiszen volt már arra is eset, hogy a tőgy folytonos masszírozásával tejjre hoztak olyan üszőt, a melyik sohasem borjazott, szóval még szűz tőgyet is.

Szász Ferenc.

Felelet. Hizómarha sulyvesztésége az uton és vasuton című kérdésre.

A felvetett kérdésre, miután sok és indokolt mellékkörülmény nem lett közölve, nehéz tanácsot adni. Elsősorban tudni kellene, hogy a kérdéses marha minő takarmányon s meddig lett hizlalva vagy egyáltalán teljesen kihizott marháról vagy félig hizotról, vén vagy fiatal állatról van-e szó? Mert ha pl. vizenyős takarmányon, mint burgonya vagy szeszmoslék lettek hizlalva s csak mondjuk 3—4 hónapig, az esetben nem lenne sok 8—10% os sulylevonás. De ha okszerűen végrehajtott s darával vagy egyéb koncentrált takarmánnyal s 6—8 hónapig tartott hizómarháról van szó, akkor igen is sok még 8% os sulyvesztéségi levonás is. Ez esetben 4—5% nál többet nem veszít az állat, feltéve, ha normális hőmérsék mellett lesznek elhajtva, szállítva s ha a kilencz kilométer gyalogutat rendes és nem túlfokozott hajtás mellett teszik meg. Ellenben, ha 15—20° C. hidegben s erőltetett hajtással szállítják 2—3%-nál is több elvész, mire a 340 kilométeres utat megteszi Budapestig. Mert hidegben nagy az elpárolgás, kisugárzás s így több hőre van az állatnak szüksége, mit ha takarmánnyal utközben nem pótolunk, szervezetéből pótolja; eltekintve attól, hogy a kisugárzással sok vizet is elpárologtat. A szervezetében levő vízből sebes hajtással is aránytalanul sokat párologtat el.

Szücs János.

2. 6—7 hónapig az istállóba állott és a járástól elszakott jószágunk adott esetben nagy a sulyapadása és nem hiszem, hogy 8% elegendő volna. Maga a 340 kilométer (15 zóna) nagy ut, ha esetleg ennek még egy része viczinálison is megy, meg most hozzá 9 kilométer műút, bizony ezek az ökrök meglehetősen össze lesznek törve, mig felérnek és ha pörre kerül a dolog, nagy a valószínűség, hogy a 10%-ot megítélnék.

Feltéve, hogy a kérdéses ökrök már eladattak, én részemről a 10%-ot megadnám. Jó az ily eladásoknál alkukor a sulylevonást, a mázsálás idejét, a kihányást pontosan megnevezni, ezeket a kötlevelebe felvenni, miáltal sok kellemetlenségtől szabadul meg az ember.

Major Zoltán.

Felelet. Kiveszett sertések helyett juhokat tenyészteni.

Valamikor a juhot aranylábunak mondták, ma már kevesebb értékűnek tartják. Ám a magas állat- és husarak mellett épenséggel nem árt a figyelmet feléje fordítani. Különösen nem ott, a hol a gazdasági és piaci viszonyok tenyésztésének megfelelnek. Piacához közel, hol a pecsenyebárány és sajt jól értékesíthető, legjobban ajánlható valamely jól tejelő s a mellett gyorsan fejlődő juhajtának a tenyésztése. Ilyen fajának lehet mondani a hazai raczka, vagy cigája juhok keresztezését frizzel. E keresztezési termékeknek nagy előnyük, hogy jól tejelnek, igen szaporák, gyorsan fejlődnek és elég szép gyapjuhozamot is adnak. A legtöbb raczka × friz vagy cigája × friz keresztezésű anyajuh két darab bárányt ellik és épen azért érdemlik meg a figyelmet a pecsenyebárány-termelésre berendezkedő juhászatokban.

A bárányok közül az egyik darab 3—4 hetes korában eladható levágásra, a másik, szebbik példány pedig felnevelhető tenyésztésre. A tenyésztésre szánt bárányok elválasztása után bőven tejelnek az anyajuhok. A juhtejből készült sajt pedig igen keresett ma a legtöbb piacon. Hogy raczka- vagy cigájanyáját keresztezzene a kérdésttevő frizjuhval, az attól függ, hogy az említett juhajták közül melyiket szerzheti be könnyebben.

Halász Miklós.

téke 157 centiméter. Hátsólónál megfelelő alakot, jó véit és hibátlan mozgást kívánunk. A nagyobb tenyésztők anyagát a helyszínen, a kisebb tenyésztőkét a középpontokon összevontan fogják megtekinteni. Ezek a szemlék május, június és július hónapokban lesznek, melyeknek módozatait a katonai hatóságok idején tudatják a gazdákkal. Hasonlóképpen a földművelésügyi miniszter is fölhívja mind ama tenyésztőket, a kiknek birtokában legalább négy, jó származású, erős csontu, szabályos testalkatu, saját nevelésű, egyéves méncsikó van és azokat az államnak eladni akarják, a csikók részletes leírásával február 1-ig közölik a földművelésügyi minisztériummal.

Állatbiztosító-szövetkezet alakulása.

Az állattenyésztés föllendülésének elengedhetetlen feltétele az állatbiztosítás. A falusi nép szintén átlátja már ezt s ennek tulajdonítható, hogy az állatbiztosító-szövetkezeti mozgalom ujabban ismét erősen föllendült. Legutóbb Abauj- és Szolnokdombokamegyében történt több alakulás. Így állatbiztosító-szövetkezetet alakítottak legutóbb: Bányok, Magyarböd, Hollóháza, Zsujta, Garadna, Forró, Nagyszalánc, Nagyida, Szászfá, Szurdokpápolnok, Révkápolnok, Laczház, Kővárfüred, Kővárberenceze, Rózsapatak, Bélyfalva, Csernafalva, Nagybegy, Haragos, Csókás, Kővár-fonác és Kovácskápólnok községekben.

Tenyészállatkiosztás Aradmegyében.

A szarvasmarhatenyésztés előmozdítása érdekében megkezdett tenyésztehén- és koczasertés-bevásárlást az Aradmegyei Gazdasági Egyesület a minap fejezte be. A földművelésügyi kormány támogatásával végzett akció folyamán nagy gondot fordítottak arra, hogy a megfelelő jó anyagot a megye birtokosainak állományából szerezzék be. Vettek és kiosztottak 23 községben 381 tehénet 258.374 korona értékben. A megye birtokosaitól összesen 245 darabot 144.414 koronáért, míg az ország más területén, továbbá Svájcban és Morvaországban 136 darabot vettek össze 113.960 korona értékben. A kiosztott tenyészsertések értéke 88.781 korona. A vásárlást az egyesület részéről Váshelyi József elnök vezetésével Ipolyi Keller Iván titkár végezték az állami közlegek ellenőrzése mellett.

Szerb hus. Kassa város tanácsa a nyár folyamán kiküldött Szerbiába és Boszniába két megbízottat, hogy tárgyaljanak a husbehozatal dolgában. Azóta azonban a dolog befagyott, mert a mézárások értekezlete, melyen a polgármester elnökölt, ellenezte a szerb husbehozatalt. Valószínűen a beható számítás azt eredményezte, hogy szerb hussal a kassai piacot megjavítani nem lehet.

Borjuvérhas. Meránban fellépett a borjuvérhas, a melybe már eddig több mint nyolczszáz borjú pusztult bele. A betegség nagyon gyorsan terjed. A bajor kormány szigorú utasítást adott ki az állatbevitel korlátozására.

A tejszövetkezetek bajai. A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által rendezendő II. országos szövetkezeti kongresszus napirendjén fog szerepelni a tejszövetkezetek ügye is. A tárgyalásokat arra fogják irányítani, hogy a mostani bajok elhárítása érdekében megtörténjenek az előkészítő lépések a tejszövetkezeti országos központ megalakítására. A jelentős kérdés előadására a tejszövetkezeti mozgalom leghivatottabb vezetőit kéri fel.

Az állatbetegségek összegezése jan. 14-éről.

A betegség neve	Összesen	A múlt heti állapothoz képest				
		több		kevesebb		
		község	udvar	község	udvar	
Lépfene	110	115	—	—	16	15
Veszétség	190	191	6	6	—	—
Takonykór	14	15	—	—	5	5
Ragados szájszáj- és körmfájás	97	474	—	—	14	42
Juhhimlő	57	109	—	—	2	2
Ivarszervi hólyagos kiütés	2	2	—	—	—	—
Rühkór	70	187	8	15	—	—
Bivalyvész	8	12	3	3	—	—
Sertésorbáncz	108	194	—	—	12	40
Sertésvész	653	2009	—	—	9	151

HIREK.

A hadsereg lóvásárlása. A közös hadsereg részére szükséges hároméves méncsikókat tavaszkor vásárolják. Épp ezért a katonai lovatóbizottságok már most fölhívják a tenyésztőket, hogy a kiknek tavaszszal hároméves méncsikóik lesznek, azokat január 31-ig jelentsék be az illetékes bizottságnál. A csikók minimális mér-

APRÓK.

Miként jön létre a drágaság. A „Grazer Tagblatt“-nak a következő — bizonyára jellemző — esetet jelentik: Egy hentes egy asszonytól Altlackban egy sertést vásárol 98 fillérért kilogrammját. A hentes és az eladónó abban egyez-

tek meg, hogy utóbbi a sertés szalonnáját piaci napiárban visszavásárolja. Midőn a szalonna le volt fejtve, mindketten megmérték és az asszony a hentesnek négy koronát tartozott fizetni, hogy ez a szalonnájától megfosztott sertést — ingyen átvegye. K.

Blackhead pulyka- (és baramfi) betegsége gyógyítható. E lapok valának az első, melyek a Blackheadbetegségről írtak és figyelmeztették baromfitenyésztőinket nehogy ezen kört behordozzák és sem Amerikából, sem Angliából előbaromfit avagy keltehetőjást ne importáljanak. Később a Blackheadról többen, u. m. Csösz Gyula állatorvos, e sorok írója és a közelmúltban Rác Ódonné is megemlékeztek s e lapok a kóros tüneteket ábrákban is bemutatták. Felhivtuk továbbá, mivel hogy bolyongásaink alkalmával tapasztaltuk, hogy a diftéria és baromfikólera utóbagainak minősítették sokan a Blackheadbetegséget, hogy állatorvosi körökben kísérjék figyelemmel e ragadós betegséget és azon megjegyzéssel, hogy örömmel konstatálnók, vajha magyar állatorvosé volna az érdem e betegség gyógyíthatóságának kiderítése.

Most Anglián át tudjuk meg, hogy a kanadai kormány egyik megbízott tanára megtalálta a kór gyógyító szerét.

Ezen szer pedig a hidrochlór. Sokféle kísérletek alapján, beteg és a vérszen félig és egészen átment egyedek levágása és bonczolás után jutott a kanadai bakteriológiai intézet az eredményhez. Oly fontosnak tartjuk a sikert, hogy az eddigelé gyógyíthatatlannak vélt betegség receptjét alant irtatjuk.

Ivóvizbe ugyanis egy *quatra* (1.136 liter) egy *dram* (0.18 gramm) tömény hidroklórt adunk.

Ennyit egyelőre a Blackhead gyógyításáról. Mihelyt további adatok lesznek kezeink között, többet fogunk róla írni. B. G. F.

Debreczeni piaci ár Oct. 3-ik napján 1843. (Debreczen-Nagyvárad Értesítő nyomán.)

Pos. mérő	felső	közép	alsó
Tiszta buza	50	45	40
Kétszeres	37	35	31
Rozs	—	25	23
Árpa	—	20	19
Zab	—	20	19
Tengeri	35	34	30
Köles	—	45	—
Kása	—	80	—

Pos. mérő	Váltó	
	frt	kr.
Marhahus 1 font	—	9
Borjehus	—	12
Juhhus	—	6
Szalonna mázsa 38-40 font	—	24
Zsir ittze	—	30
Szappan	—	24
Gyertya öntött	—	40
Gyertya mártott	—	32

A mai drágaság mellett ezen adatok mindenestire érdekelni fogják a gazdaközönséget, azért közöljük le őket.

Argentína élőállat- és huskivitele. Az argentinai husháboru alkalmából mindenestire érdekes a buenosz-aireszi amerikai konzul statisztikai összeállítása Argentína állat- és huskiviteléről. A marhahusra nézve Argentína mint exportáló állam a világkereskedésben első helyen áll, a birkahusra nézve a második helyen. A legutóbbi tizenöt esztendő kivitelét mutatja a következő statisztikai táblázat:

Év	Élőállat szarvasmarha darab		Fagyaszott hús birka szarvasmarha negyed	
	juh	juh	birka	juh
1896	382.539	512.016	1.992.304	37.420
1897	238.121	504.128	2.155.169	53.984
1898	359.296	577.813	2.542.529	71.463
1899	312.150	543.548	2.485.949	113.984
1900	150.550	198.102	2.385.482	266.283
1901	119.189	25.746	2.755.788	504.291
1902	118.303	122.501	3.423.285	830.213
1903	181.860	167.747	3.427.783	1.019.885
1904	129.275	28.137	3.679.587	1.216.372
1905	262.681	120.166	3.346.720	1.935.940
1906	71.106	102.916	2.785.908	2.000.108
1907	74.841	110.567	2.802.014	1.776.527
1908	60.916	103.792	3.297.667	2.295.733
1909	132.450	88.636	2.868.399	2.587.211
1910	89.733	77.180	2.843.676	2.899.622

Farkasok Franciaországban. Általánosan azt hiszik, hogy a farkas Franciaországban

már kihalt. Ez azonban nem való, mert a francia lapok gyakran hoznak olyan híreket, hogy francia erdőségeken, különösen az északi határon farkasok bukkantak fel. Mi több, a francia földmívelési minisztérium költségvetésében évenként 6000 franknyi összeg szerepel a farkasok kiirtására. Minden gazda vagy vadász, ki farkast terít le jutalmat kap az államtól és pedig minden farkasköltyökért 20 frankot, felnőtt him vagy nőstény farkasért 50 frankot, terhes nőstény farkasért 75 frankot. Az olyan farkas elejtéséért, mely már emberhúst evett, száz frankot fizetnek. A legutóbbi évben a francia földmívelési minisztérium 68 elejtett farkasért összesen 2135 frankot fizetett ki.

Vásári tudósítások.

Vásári jelentés: Budapesten, 1912. évi január hó 18-án tartott heti lóvásárról. A vásári forgalom közép.

Jegyzetelt	Felhajtás	Eladatott	Árak kor. ban
I. jobb minőségű lovakból:			
a) hátsó	—	—	—
b) könnyebb kocsiló (jukker stb.)	8	4	300 700
c) nehezebb kocsiló (hintós)	6	2	600 700
d) igás kocsiló (nehéz nyugoti faj)	10	4	230 390
e) ponya	—	—	—
II. Közép minőségű lovakból:			
a) nehezebb félék (fuvaros ló stb.)	140	110	240 300
b) könnyebb félék (parasztló stb.)	500	340	65 180
III. Alárendelt minőségű lovakból:			
	132	66	20 70
Összesen		802	526

1. Székesfővárosi vágóra vásároltatott 135 darab. 2. Wien-i vágóra vásároltatott 49 drb. 3. Tulajdonjoga gyanus ló lefoglaltatott —. 4. Ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott —. 5. Talponyork miatt a gyepmesterhez küldetett — drb.

Budapesti szurómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1912. jan. 16.

Főlhajtás és árak:

124 Magyar élő borjú	120-133	(184-143)	114-116
Magyar öltött borjú	—	—	—
Galicziai borjú	—	—	—
Öltött bárány párja	—	—	—
Rugott borjú	86	—	—
Öltött bárány párja	—	—	—
Öltött gödölye	—	—	—
Eladatlan	—	—	—

Irányzat élénk, az árak 4-6 fillérrel emelkedtek.

Budapesti vágómarhavásár.

Hivatalos jelentés. 1912. jan. 18.

Főlhajtás és árak:

	I.	II.	III.
195 Bika	80-94	(100)	64-78
861 Magyar hizott ökör	92-102	(108)	80-90
329 Tarka hizott ökör	94-106	(116)	82-92
Magyar legelőmarha	76-88	(—)	54-74
27 Boszniai ökör	60-86	—	(—)
173 Magyar tehén	—	(—)	52-88
421 Tarka tehén	—	(—)	52-100
28 Bivaly	60-74	(—)	—
12 Növendékmarha	—	(—)	70-80

Eladatlan: 2046

A felhajtás 457 darabban több, mint az előző héten. Irányzat lanyha, elsőrendű 2 K-val, bika 2-3 K-val olcsóbb.

Sovány sertésárak.

Url Rezső bizományos, VIII., Népszínház-utca 22. Eredeti tudósítás 1912. január 18.

Ar elősúlyban 4% engedmény.

Vészen átment	60-100 kg. fill.	150-140
"	100-120 "	146-140
"	120-160 "	140-130
"	160-200 "	130-126
Vészen át nem ment	60-100 "	110-120
"	100-120 "	120-120
"	120-130 "	120-120
"	160-200 "	120-116

Irányzat lanyha.

Budapesti juhvásár.

Hivatalos jelentés. 1912. jan. 15.

Főlhajtás és árak:

50 Hizalt tűri	K	60-62
230 Feljavított juh	"	52-54
Kisorsolt kos	"	—
Kiverő és anyajuh	"	—
Durvaszörű	"	—

Irányzat lanyha.

Kőbányai kiviteli sertéspiaci betforgalma.

Hivatalos jelentés. 1911. jan. 10. — 1911. jan. 17.

Állomány	jan. 10.	21082
Érkezett	—	1061
Össze en	—	22143
Elszállított:	—	—
Helyi fogyasztásra	—	582
Belföldre	—	599
Bécsbe	—	155
Ausztriába	—	—
Szappantörzsebe	—	11
Összes elszállítás	—	1458
Maradvány	jan. 17.	20690

Kőbányai sertésvásár.

Eredeti tudósítás. 1912. jan. 17.

A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz, párja 400 kilón felül	K	—
Öreg közép, párja 300-340 kg.	"	—
B) Magyar fiatal nehéz, párja 300 kilón felül	"	135-140
Fiatal közép, párja 251-300 kg.	"	142-146
Fiatal könnyű	"	—
Sertéslétszám:	—	—
Volt készletben	jan. 15-én	20893
Főlhajtás	jan. 15-én	—
Elszállítás	jan. 16-án	203
Maradt készlet	jan. 17-re	20690

Bécsi marhavásár.

Hivatalos jelentés. 1911. jan. 15.

Főlhajtás összesen	3371
Minőség szerint:	—
Hízómarha	2998
Legelőmarha	—
Kicsontozni való	373
Származás szerint:	—
Magyar	1495
Galicz., bukov.	905
Egyéb vidékről	1007
Nemek szerint:	—
Ökör	2322
Bika	569
Tehén	464
Bivaly	16

Árak 100 kg. elősúlyért fogy. adó nélkül

	I.	II.	III.
Magyar hizott ökör	92-98	(—100)	84-90
Galicziai hizott ökör	106-110	(112-114)	98-104
Tarka hizott ökör	10-114	(116-120)	96-106
Bika	78-94	(—)	90-94
Hizott tehén	72-82	(—)	—
Legelőmarha	—	(—)	—
Kicsontozni való	56-68	(—)	—
Bivaly	51-70	(—)	—
Konzerváru	—	(—)	—
Főlhajtás 50 darabban több a mulhetinél.	—	—	—

Bécsi sertésvásár.

Hivatalos jelentés. 1912. jan. 16.

Bejelentett a vásárra	17965
Főlhajtás: Zsirsertés	4445
Süldő	11766
Magyarországból	4034
Galicziából	10823
Oszték tartományokból	147
Összesen:	14810

Árak:

Magyar I. minőségű sertés	126-128	(129)
Magyar közép sertés	120-124	(—)
Magyar öreg sertés	116-122	(—)
Könyű és szedett sertés	110-118	(—)
Süldő	84-112	(114)

Irányzat vontatott.

Hideghus-vásár az Oroczy-téri élelmi piacon 1912. év jan. hó 19. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Gazdasági Lapok” részére.) Felhozott Budapestről 29 árus 37 darab sertést, 2 árus 19 darab süldőt, 2800 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst 500 kg. szalonnát, 200 kg. hájat.

Videkről és pedig: 1 árus 27 drb. sertés. Forgalmom lanyha. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 176-240 fill., süldő hús 1 kg. 176-100 fill., füstölt sertéshús 1 kg. 200-200 fill., szalonna zsirnak 1 kg. 152-164 fill., füstölt szalonna 1 kg. 184-200 fill., háj 1 kg. 176-184 fill., disznózsír 1 kg. 184-184 fill., kocsonyahús 1 kg. 96-144 fill., füstölt sonka 1 kg. 240 fill.

1912. jan. 18.

Hus és hústermékek: Marhahús: helyb. Ia hát. 1.76-1.80 K, eleje 1.48-1.50 K, IIa hátulja 1.48-1.72 K, eleje 1.28-1.44 K, vidéki Ia hátulja 1.16-1.30 K, eleje 0.86-1.12 K, IIa hátulja 0.80-1.12 K, eleje 60.0-0.84 K kg.-kint. Növendékmarhahús: I. osztályú (pecsenyehusok) 0.00-0.00 K II. oszt. (veshushus) 0.00-0.00 K kg.-kint. Borjehusok: öltött, bőrb., helyb. 1.60-1.70 K, vidéki 1.80-1.50 K, Ia hátulja 1.92-2.00 K, eleje 1.52-1.56 K, IIa hátulja 1.40-1.90 K, eleje 1.40-1.48 K kg.-kint. Juhhusok: öltött, nyuzott helyb. Ia 1.12-1.20 K, öltött, nyuzott helyb. IIa 1.00-1.08 K. Bárány öltött, bőrb. Ia 1.08-1.12 K, IIa 1.00-1.04 K, egészben, bőr nélkül 0.00-0.00 K kg.-kint. Sertéshusok: szalonnával, helyb. Ia 1.44-1.48 K, szalonnával helyb. IIa 1.40-1.40 K, szalonnával vidéki Ia 1.2-1.36 K, szalonnával, vidéki IIa 1.16-1.24 K, szalonna nélkül, helyb. Ia 1.56-1.60 K, szalonna nélkül, helyb. IIa 1.52-1.54 K, szalonna nélkül, vidéki Ia 1.44-1.48 K, szalonna nélkül, vidéki IIa 1.28-1.40 K, friss karaj 0.00-0.00 K, sonka nyers, helyb. hátsó 1.72-1.76 K, mellső 1.56-1.60 K, vidéki hátsó 0.00-0.00 K, mellső 0.00-0.00 K, szalonna olvasztani való 1.16-1.52 K, sózott 1.36-1.40 K, pörkölt 1.52-1.60 K, füstölt 1.60-1.68 K, paprikás 1.52-1.60 K, háj 1.60-1.68 K, zsír helyb. 1.60-1.64 K, vidéki 0.00-0.00 K, szalánti magyar új 3.80-4.20 K, nyári 1.28-1.60 K kg.-kint.

Baromfi: Élő: csirke rántani való 1.60-2.20 K, sütni való hazai Ia 3.00-3.20 K, IIa 2.40-2.80 K, káppan hizott 5.80-6.00 K, sovány 4.00-4.80 K, fiatal ruca, 0.00-0.00 K, hizott 6.00-6.80 K, sovány 4.00-5.60 K, liba, fiatal 0.00-0.00 K, lud, hizott 10.00-18.00 K, sovány 5.40-8.00 K, pulyka, ujdonság 0.00-0.00 K, hizott 11.00-13.00 K, sovány 7.20-10.00 K páronként, házinyul 0.00-0.10 darabonként.

Vízitölt: csirke Ia 1.40-1.80 K, IIa 0.70-1.20 K, jéceze Ia 2.00-2.20 K, IIa 1.40-1.80 K, tyúk Ia 2.20-2.40 K, IIa 1.40-2.00 K, káppan, helyb. 0.00-0.00 K, ruca, ujdonság 0.00-0.00 K, hizott 4.00-5.00 K, sovány 2.00-3.20 K, liba, ujdonság 0.00-0.00 K, lud, hizott 1.40-1.70 K, pulyka, ujdonság 0.00-0.00 K, pulyka, hizott 1.50-1.80 K kg.-kint.

Vad és vadhus: szarvas, egészben 1.00-1.00 K, őz, egészben 1.60-1.80 K, vaddisznó, egészben 1.00-1.20 K, dármad egészben 0.90-1.00 K, nyul, nagy 3.60-4.0 K, vadlud 0.00-0.00 K, vadruca 1.60-1.80 K, fácán 3.20-3.40 K, fogoly 1.20-1.40 K, szalonna, erdei 0.00-0.00 K kg.-kint.

Tej és tejtermékek: Tej, teljes —.26—.28 K, lefölözött 0.00-0.00 K, tejszín, habnak 1.40-1.60 K, főzésre —.80—.80 K, tejföl —.80-1.00 K, vaj szövetek, centríf. tea-vaj 2.80-3.80 K, köpült 2.00-2.20 K, főző darabos 2.00-2.20 K, juh-vaj 0.00-0.00 K, tehéntúró Ia —.36—.40 K, IIa —.28—.34 K, juhtúró Ia 0.00-0.00 K, IIa —. —. K, lipói túró 1.20-1.40 K kg.-kint. **Tojás:** friss tojás, teatojás 9.60-11.00 K, főző 8.60-9.20 K, alfordi 116.—124.— K, erdélyi 110.—120.— K, meszes 90.—94.— K.

Laptulajdonos: ORDÓDY L.

Felolós főszerkesztő: BUZZI F. GÉZA

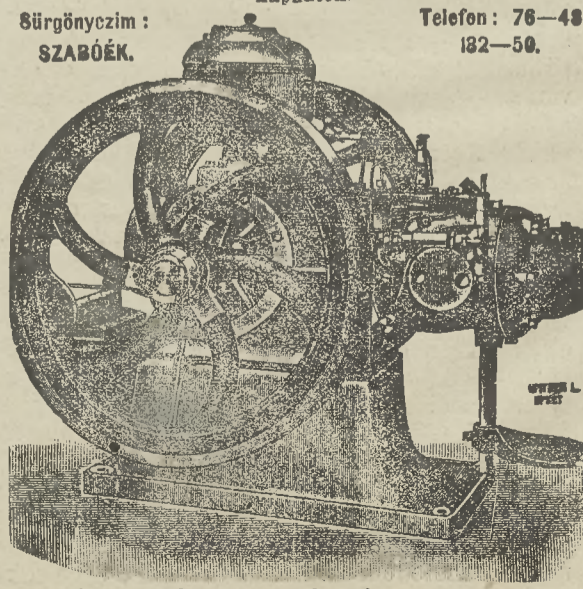
BOLINDER nyersolajmotorok nyersolajlokomobilek

SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA cégénél

Budapest, V. Váci-körút 26 szám.

kaphatók.

Sürgőnczím: SZABÓÉK. Telefon: 76-48 182-50.

ÁRNYÉKZÁS INGYEN ÉS BÉRENTVE.

„CLIMAX“
 nyersolajmotor
Pénzt takarít meg!!

Legolcsóbb, legbizto-
 sabb tüzermű. — Ver-
 senyképes árak. —
 Elsőrangú minőség. —
 Több 100 referenzia.

Bachrich és Társa
 motorgyári fióktelep
Budapest, V/v., Szabadság-tér 17.
 (Tözsde-palota).
 Telefon szám: 71-01. ☐☐ Sürgőnyezim: „CLIMAX“

Magburgonya eladó,

Professor Woltmann-féle első után'ermés, az elmúlt évben a perorosporának valamint a levegfodrosodásnak ellentárolt, kézzel válogatva, földmentesen szállít 10 q feüli mennyiségben ab Zalabéri állomás: **Urada mi intézőség, Mikosd, posta: Mikosdpuszta (Vas megye)** hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Saját gazdaságainkban termett
elsőrendű tavaszi búzát
 (TRITICUM DURUM)

ajánlunk tavaszi vetésre. Hozama 1911-ben kat. holdanként 1800 kg. **Ára 28 kor.** 100 kg.-ként, helyt, Hatvan, míg a készlet tart. Zsákok és pénzküldemények a **HATVANI CZUKORGYÁRNAK,** Hatvan czimzendők.

Tölgyfa-szőlőkarót

2.00 méter hosszú, hasított, száraz, Mesztegy-nyó (Somogy- és Kehida-Kustány, Zalamegye) vasutállomásokról szállít:
Ungár Dezső
 BUDAPEST. V., Nádor-utca 30

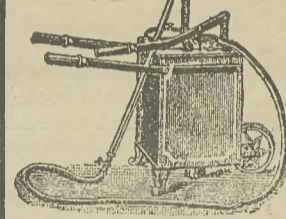
KLISEKÉK
 MINDENMŰ NYOMTATVANYOKHOZ
 SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN
 PONTOSAN ÉS OLCSÓN
 HÉSZIT
KOBLINGER GYULA
 PHOTOGINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE.
 BUDAPEST
 VII. CSENCERI UT. 22.
 VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
 ESZKÖZÖLTETNEK.

Tűzálló kaszák minden nagyságban, kézi vaskazeták uj és használt, 100 pár diszlószerszám, mell- és kumet, ezüst- és aranydiszítésűek, mindentéle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótarakók, régi és uj esőköpenyek, halinac-izmák, zöld munkás-zubbonyok, mindenféle uni ormisok, livrék, férfi-, női- és gyermek-nyerges, régi és uj fegyverek, kardok és puskák, másoló prések, gyepölőszárak, Candage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban, mint bárhol kapható. **Wien, IX., Trödelhalle 105.** Telefon 20745. — A küldemény utánvétlő eszközöltetik. — Nem alkalmas tárgy kicseréltek. — Az államtiszviselők szállítója. — Kérem, figyelni a 105. számra.

A Heller-féle
„KING“

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Gyártók azokivül:

PITTORE ÉS TRIUMPH
 nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyui azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gumölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú szóróval) **60 koronától 320 koronáig.**

IG. HELLER BÉCS, II., Prater Schrotzbergstrasse 1.
 Kérjenek leírást. Képviselek kerestetnek

Alagsövezést, nyiltesatornázást, töltésépítést, halastóépítést,

Bolgár-rendszerű öntözési berendezését a legolcsóbb és legrövidebb idő alatt, tervszerinti kivitelét végzett vízmester és okl. műkertész. Kulturmérnökségtől hosszabb gyakorlat-
 elvállalja: **KOVÁCS ANDRÁS** Nyitra megye
 tal. Megkeresések **ALSÓELEFÁNT,** czimzendők. : :

Alulirotnál a tiszta-csemete iskolából ez évi öszi és a jövő évben tavaszi kiállításra **Ákác-csemete,** Mautliner magból, három éves válogatott 80 korona, két éves 10-13, egy éves 5-9 koronáig ezenként, **gladi-tschia** három tuskés, elősövénynek, két éves 8-12 koronáig, egy éves 4-7 koronáig ezre, kisebb-nagyobb mennyiségben. Továbbá 250 hektó jómindőségi ez-nyó, rizling és kövidinka bor, kótaji pincoze és kölesön-hordó hazaiat-tal eladó. Rendelések és részletes árjegyzék iránti levelek 1912. márczius 10-ig **Kötaj,** azonnal Tiszalókra czimezve küldendők.

Dobos Imre
 ny. főszolgabíró.

VALÓ-
 di francia különleges-égek (gummi és halhólyag, ugyszintén ösz-szes női óvs erek) F. Berguerand fils leghir-nevebb párisi gyá-rostól legelő yösebbea beszerezhetők
Polgár Sándornál
 BUDAPEST,
 VII., Erzsébet-körut 50.
 Részletes képes árjegyzék ingyen
 Ezen hirdetés beku-ldése esetén 15% engedmény. Kivágatott a „Gazdasági Lapok“-ból

Lópokrócz előnyarájajánlat!

Legkisebb szükségletnél is gyári áron!
 Hogy sikerrel küzdhezzünk a külföldi verseny ellen. közvetlen a fogyasztokkal óhajunk összeköttetésbe lépni. Áraink még kisebb vételeknél nem létezett alacsony-sága és árunk elsőrendű kiváló jó-sága reményleni enged, hogy a hazafias gazdaközön-séget állandó vevőinknek nyerjük meg. **Hogy ezt elér-hessük, bármely posta vagy vasutállo-másra már két darab próbamegrendelést is bérmentve szállítunk.**
 Áraink: Elsőrendű, nehéz téli uradalmi gyapjupokróczok
 1. sz. legjobb minőségű, 220 cm. hosszú, 175 cm széles, ára 5 frt 50 kr.
 2. sz. legjobb minőségű, 200 cm. hosszú, 165 cm. széles, ára 4 frt 75 kr.
 3. sz. legjobb minőségű, 180 cm. hosszú, 145 cm. széles, ára 4 frt
 darabonként, minden kívánt színárnyalatban.
 Rendelések a bérkezés napján a legpontosabban eszközöltetnek.
 Ilyen minőségben és méretben ezen árért egyetlen bel- vagy külföldi cég nem szállíthat.
 Megrendelési czim:
„SOHR“ Magyar Lópokrócz Szétküldési Telepe, Somogyszill.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár rendes közgyűlését folyó 1912. évi február hó 3-án délután 4 órakor központi osztályában (V. ker., Dorottya-utca 4. sz., saját épületében) tartja, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:
 1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a mult évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megá-lapítása, a nyere-ség felosztása s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felment-vény megadása iránti határozalhozatal.
 2. Az alapszabályok 1., 30., 86., 89. és 94. §-ainak módosítása és a vá-lasztmányra vonatkozó egy új szakaszszal kiegészítése.
 3. A nyugdíszabályzat módosítása.
 4. Tizegy igazgatósági tagnak választása 3 évre és esetleg a fel-ügyelő-bizottság kiegészítése.
 Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s sza-vazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gya-korolni ónajtják, sziveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1911. évi december hó végéig saját nevükre irt részvényeiket még le nem járt szelvénye kkel együtt legkésőbbben 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát legkésőbbben bezárólag folyó évi január hó 31-ig a takarékpénztár köz-ponti vagy budai osztályánál (V., Dorottya utca 4. sz., II., Fő-utca 2. sz.) letenni. — Ugyanott a megvizsgált 1911. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 153. §-a értelmében folyó évi január hó 26-tól kezdve átvehetők.
 Budapest, 1912. évi január hó 17-én.
Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár igazgatósága.

Ingyen **Hauptner „C“** 1911 szeptember hó
Megjelenik: március, június, szeptember és december havában

Árjegyzék

Alapítva 1865-ben

Számos kitüntetés

Kiadja:

Geittner és Rausch cég

műszaki, gazdasági és szerszám-nagykereskedés, háztartási, konyha- és sporttáru-raktár

A HAUPTNER H. berlini műszergyáros vezérképviselői

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. szám

Telefon 28-77 Sürgőnyos: Geittneraus, Budapest

Tartalma:

Állatápolási és állattenyésztési cikkek

Alapítva 1857-ben

Számos kitüntetés

HAUPTNER H., BERLIN
MŰSZERGYÁROS GYÁRTMÁNYAI

Szerkesztő: RAUSCH ALADÁR.

UTÁNYOMÁS TÍLOS.

Sziveskedjen egy levelező-lapon „HAUPTNER“ C árjegyzékünket kérni, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Állattenyésztőknek nélkülözhetetlen.

Magyarországi vezérképviselők

Geittner és Rausch cég

Budapest, VI., Andrásy-ut 8A.

1912. év nyarán Andrásy-ut 18. számú sajtóházunkba költözködünk át.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÁSI ALAP: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,981.360.— K
Tartalékok 2,401.687'53 .

Összesen: 4,383.047'53 K

Évi felesleg 1901-től 1910-ig 782.595,58 K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módokat szerint. Az üzletredményben a biztosított tagok díj-arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfolyásból egy a tűz mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfolyásból egy a tűz mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszatérítést kaptak. Az 1903. évi üzletfolyásból egy a tűz mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjviszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 3 százalékos engedményben részesültek. Az 1907., 1908., 1909., valamint 1910. évi üzletfolyásból pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy az 1910. év végén a tartalékok 2,401.687'53 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk.

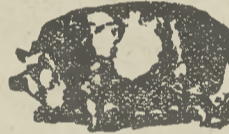
Az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a „GONDVISELÉS“ Országos Központi Temetkezési Segélyező Társulat utján 100 K-tól 1000 K-ig terjedő temetési segélybiztosítások eszközölnének léleke kint fizetendő tagdíjak ellenében Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékonycélú működésel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Bpest, VIII., Üllői-ut 1. szám.

PLYMOUTHOK

bel- és külföldön többszörösen díjazott, legutóbb a berlini és magdeburgi kiállításon 2-ik díjjal és dícsérő elismeréssel kitüntetett és direkté Amerikából importált tenyészállatokkal kiegészített törzsektől származó, kiváló szép, jól fejlett egyedekre 20-50 koronáért darabonként előjegyzések elfogadhatók. Ugyanitt több szörösen díjazott kiváló szép fekete orpingtonok és ivadékaik tenyésztésük felhagyása miatt leszállított áron eladhatók. Megrendelések, illetve tudakozásokok Kovács Ödön elzmére, I. Városmajor-utca 30. sz. alá intézendők.

Fajbaromfitelep Húgyagon, Nógrád megye. Nagytestű magyar fajtyúk tenyésztése. Keltető-tojások árai: ipolyvölgyi kendermagos darabja 50 fillér, 50 darab 20 korona; 1911., teljesen kifejlett, ivarérett tenyészállatok darabja 8 kor. Rázásmentes ingyen csomagolás.

Sertés-eladások és vételtek legjobban és legpontosabban eszközöltnék, sovány, ugv hizott állapotban

URL REZSO

Sertésbizományosnál, BUDAPEST, VIII. ker., Nép-színház-utca 22. sz. (Polgári serfőzde bérpalota). — Telefon: 97-05 interurban. Felvilágosítással készséggel szolgál.

szőlő trágyázása.

Írta: ORDÓDY LAJOS.
Ára 3 korona.

Ajánlott küldéssel 3.45 K. Utánvétellel küldve 3.65 K.

Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük.

Megszerezhető a Gazdasági Lapok kiadóhivatalában

Budapest, IV., Múzeum-körut 7.

Hizott ürüt vesz

Budapest székesfőváros, községi élelmiszerárúsító üzeme.

Ajánlatot kérünk.

ÜZEMVEZETŐSÉG

Budapest, IX., Marhavásártér.

Lovak nehéz lélekzetvétele,

kronikus köhögése és katarusa, komény tüszőgése és a lótköny gyógyítható. Díjtalan felvilágosítás nyerhető a legújabb eredményes gyógyeljárásról az inpók és a ostiók bénaságot illetőleg.

Löwen Apotheke Dresden 116.

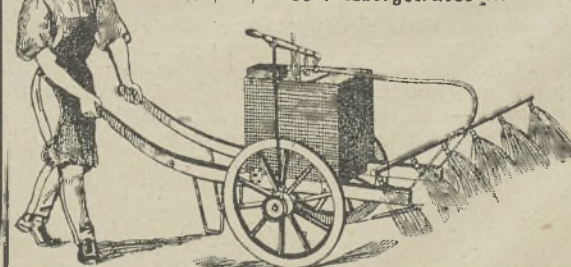

Önműködő növénypermetező

vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására, valamint répa és burgonya permetezésére gyarló áron alul szállít.

IG. HELLER

Bécs, II/8. Schrotzbergstrasse Nr. 1.

Mindenféle Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra.

Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban. ISTÁLLÓ-VEZETÉKEK.

Mérlegek

legújabb és javított rendszerűek.

Szivattyúk és Mérlegek

tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS

Központi és főiroda: „Garvenswerke“ Bécs II., Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strasse 6.

Árjegyzékek díjtalanul és portamentesen küldetnek.